

Asia: VN/2738/2024

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi valtion talousarviosta annetun lain ja eräiden siihen liittyvien lakien muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Senaatti-konserni (jäljempänä Senaatti) kiittää mahdollisuudesta lausua otsikkoasiassa. Tämä lausunto on Senaatti-konsernin yhteinen ja sen antamiseen on osallistunut tarvittavilta osin molempien liikelaitosten, Senaatti-kiinteistöjen ja Puolustuskiinteistöjen asiantuntijoita.

Valtion talousarviolaki koskee liikelaitoksia vain erikseen säädetyiltä osin. Tämä lähtökohta on tarkoituksenmukainen johtuen liikelaitosten erillisyydestä varsinaisesta valtion budjettitaloudesta. Ehdotuksessa liikelaitoksia koskevia säädöksiä esitetään muutettavaksi lähinnä vuosittaista tilinpäätöksen laatimismenettelyä koskien sekä liitännäismuutoksena liikelaitosten investointi- ja sitoumavaltuuksien osalta.

Liikelaitosten valtuusmenettelyt

Ehdotuksen mukaisesti liikelaitosten investointeja ja sitoumuksia ohjaavaa sääntelyä muutettaisiin siten, että nykyisestä kaksitasoisesta valtuusmenettelystä luovuttaisiin ja siirryttäisiin eduskunnan liikelaitoksiin kohdistamassa ohjauksessa yhden ns. sitoumuksia koskevan valtuuden käyttöön. Valtuuden puitteissa liikelaitokset voisivat tehdä nykyiseen tapaan valtion toimitila- ja kiinteistöinvestointeja sekä muita näihin rinnastuvia sitoumuksia kuten esim. kiinteistöjen ostoja. Valtuus seuranta kohdistuisi nykyisestä poiketen kunkin valtuusvuoden aikana tehtyjen liikelaitosta sitovien päätösten mukaisten vastuiden määrään riippumatta siitä, milloin sitoumuksen mukainen vastuu tulee maksettavaksi. Tyypillisesti Senaatissa tämä päätöstaso olisi ns. rakentamispäätös, jonka pohjalta toteutetaan investointiin liittyvät hankinnat tai esim. investointiin liittyvä, rakentamispäätöstä edeltävä valmisteleva suunnittelu. Muutoksen myötä sitoumuksia ei siis seurattaisi kaksitasoisesti: Valtuusvuoden investointivaltuustasolla ja sitä seuraavien vuosien sitoumavaltuustasolla.

Senaatti pitää ehdotettua muutosta kannatettavana. Muutos sinällään edellyttää liikelaitoksien valtuusseurannan käytäntöjen muutoksia ja henkilökunnan perehdyttämistä. Senaatti korostaa, että valtuusmenettely on liikelaitoksen ohjauksessa yksi keskeisimpiä välineitä ja on ollut käytössä koko Senaatin toimintahistorian nykyisessä kaksijakoisessa muodossa. Näin ollen muutos on periaatteellisesti ja henkilökunnan toiminnan kannalta isosti vaikuttava. Senaatti katsoo kuitenkin, että toiminta- ja järjestelmämuutokset ja henkilökunnan perehdyttäminen on toteutettavissa siten, että muutos voidaan ottaa käyttöön vuoden 2025 alusta lukien.

Senaatilla ei ole lausuttavaa ehdotuksen muusta sisällöstä.

Valtion tilinpäätöksen kehittämishanke

Ehdotuksen mukaisesti valtion tilinpäätöksen kehittämiseen tähtäävät yhdistellyt laskelmat koskevat myös liikelaitoksia. Asiaa on valmisteltu yhteistyössä Valtiokonttorin ohjaamissa työryhmissä yhdessä Senaatti-konserninkin edustajien kanssa. Senaatilla ei ole asiassa tältä osin lausuttavaa.

Kaijala Elsa

Senaatti-kiinteistöt - talousjohtaja Mikko Ahola, lakiasiaainjohtaja Ilkka Koponen, rakennuttamisjohtaja Jonni Laitto